

Välkommen till

KOPPARBERG

DET FINNS BELÄGG FÖR att man redan på 700-talet framställde järn av rödjord i dessa trakter. Men det var först under 1600-talet som Kopparberg upplevde sin storhetstid i och med bergsmannen Mårten Finnes upptäckt av det s.k. Ljusnarsbergsfältet i nuvarande centrala Kopparberg. Nyheten om kopparfyndigheterna drog företagsamma människor till trakten. Särskilt från Finland kom en våg av nybyggare och när Ljusnarsberg blev egen kyrksocken 1635 bestod församlingen till ca 75% av finnar.

Under det närmaste århundradet bröts inte bara koppar utan även silver, zink, bly och en del järn. Gruvorna har bearbetats ända fram till 1975 då gruvepoken tog slut. I dag finns ett stort antal gruvhål, gruvlavar, hyttruiner, varphögar och Stora Stötens gruvlave i stål bevarad och reser sig över samhället som en symbol för Kopparberg och svunna tider.

I Kopparbergs centrum, som för 300 år sedan var knutpunkten för andliga och världsliga möten mellan människor i finnbygden, finns flera intressanta kulturhistoriska byggnader bevarade. Tingshuset, Kyrkan, Klockstapeln och Kyrkstallarna, gamla spannmålsmagasinet. Bergsmansgårdar, som Stora Gården – bergmästarbostad uppförd i karolinsk stil från 1740-talet, Abrahamsgården, Laxbro Gård, Ljusnarsbergs Gård med de centrala delarna av Kopparberg är idag ett riksintresseområde.

Ljusnarsbergs kyrka, fasadklädd i vackert rödfärgad träspånspanel, är ursprungligen från 1635. Den stora befolkningsökningen på 1600-talet medförde att kyrkan blev för liten. Den gamla kyrkobyggnaden sågades itu på mitten, drogs isär och emellan de gamla delarna byggdes ett nytt tvärskepp. År 1892 genomfördes en ny genomgripande renovering, varvid kyrkan fick det utseende som den i dag har. Den betraktas som en av mellansveriges vackraste träkyrkor.

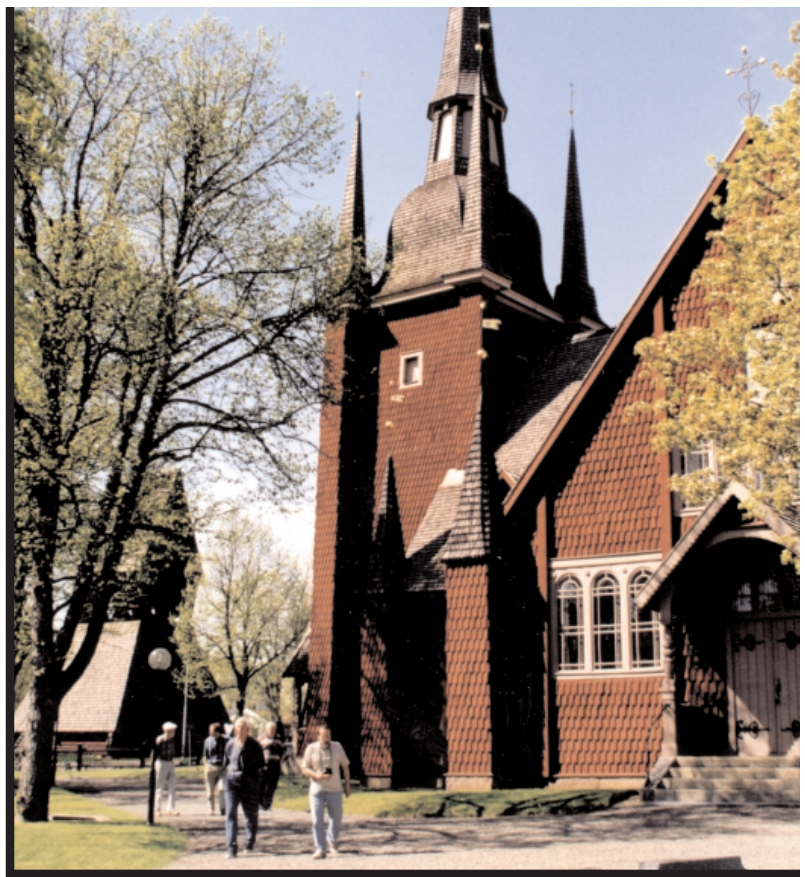
Tingshuset byggdes som gruvstuga i mitten av 1600-talet. Här hade gruvfogden sitt kontor och här räknades och vägades den malm som bröts i Kopparbergs gruvor. 1754 restaurerades byggnaden och fungerade därefter som Rådhus fram till 1893 då huset fick sitt nuvarande utseende och blev Tingshus.

I området kring Tingshuset finns i dag olika museer som Hembygdsföreningen ansvarar för. Det är Hembygds- och gruvmuseet, fotoateljé – post- skomakarmuseet och guldsmedverkstaden.

KOPPARSTIGEN ÄR EN VÄL MARKERAD PROMENADSTIG PÅ CA 2,5 KM. Den passerar gruvområdet med gruvhål, bondstollen, rostgropar och hjulhuset vid Garphytttepån, vidare efter ån till Stora Gården, Tingshuset och tillbaka till denna tavlas plats. (se kartan)

- 01-14. Gruvområdet "Ljusnarsbergsfältet"
- 15-17. Kallrost, vändbrott m.m.
- 18-23. Hjulhus, smedjor, kopparhytta m.m.
- 24. Stora Gården
- 25. Ljusnarsbergs gård
- 26. Tingshuset, arkiv, museéer
- 27. Kyrkan, klockstapel
- 28. Klockargården

● TAVLANS PLATS

 THERE IS REASON TO BELIEVE that iron was being made from red earth in this region as early as the 8th century. However, not until the early 17th century, once mine owner Mårten Finne discovered the copper deposit in the Ljusnarsberg field (in what is now the centre of the town of Kopparberg), did large-scale mining begin. This expansion brought a wave of pioneers, particularly Finns, to the region. By the late 17th century, the Ljusnarsberg parish was about 75% Finnish. The mining era continued until 1975 and included not only copper, but also metals such as silver, zinc and lead.

CENTRAL KOPPARBERG, which was a hub of both spiritual and secular life in Finnmarken 300 years ago, has many interesting historical buildings that have been preserved. The courthouse, the church, mine owners' manors and more. Today the central parts of Kopparberg are of national importance. The Ljusnarsberg church was originally built in 1635. Today, one of the most beautiful wooden churches in central Sweden.

THE COURTHOUSE (TINGSHuset) was built as a mine cabin for the mine foreman. From its renovation in 1745 until 1893, the building served as town hall. The area around the Courthouse has several museums: the Postal, Photographic, Shoemaker, Goldsmith and Mine museums. Kopparstigen (the copper trail) is a well-marked, 2.5-km hiking trail. Along the trail you'll see the mine area, with its mine pits, corrosion pits, Bonnstollen and more; the Courthouse, the museums and the church (see map).

 IN DIESER REGION wurde nachweislich schon im 8. Jahrhundert aus Roterde Eisen gewonnen. Dennoch kam der Erzabbau erst zu Anfang des 17. Jahrhunderts in größerem Umfang in Gang, nachdem der Bergmann Mårten Finne mitten im heutigen Kopparberg auf dem Ljusnarsbergsfält Kupfer entdeckt hatte. Diese Expansion brachte viele Einwanderer, besonders Finnen, in diese Gegend. Gegen Ende des 17. Jahrhunderts bestand die Gemeinde Ljusnarsberg zu etwa 75 Prozent aus Finnen. Neben Kupfer lieferten die Bergwerke in Kopparberg unter anderem auch Silber, Zink und Blei. Erst im Jahre 1975 wurde der Betrieb stillgelegt.

IM ZENTRUM VON KOPPARBERG, vor 300 Jahren Knotenpunkt der geistlichen und weltlichen Begegnungen der Menschen dieser Gegend, sind heute noch viele kulturhistorisch interessante Gebäude erhalten, darunter das Gerichtsgebäude, die Kirche, die Höfe der Bergleute usw. Die zentralen Teile von Kopparberg sind heute von nationalem Interesse. Die Kirche von Ljusnarsberg stammt ursprünglich aus dem Jahre 1635. Ihr heutiges Aussehen erhielt die Kirche, die zu den schönsten Holzkirchen Mittelschwedens zählt, gegen Ende des 19. Jahrhunderts.

DAS GERICHTSGEBÄUDE (TINGSHuset) wurde ursprünglich für den Bergwerksvogt gebaut. In der näheren Umgebung gibt es mehrere Museen: das Post-, das Foto-, das Schuster-, das Goldschmiede- und das Bergwerksmuseum. Der Wanderweg Kopparstigen ist ein gut markierter Spazierweg von ca. 2,5 km Länge, der am Bergwerksgebiet mit seinen Gruben-eingängen, Röstgruben und dem Grubengang „Bonnstollen“ sowie am Gerichtsgebäude, den Museen und der Kirche vorbeiführt (siehe Karte).